

Zo starých čias alebo Aj to sa stalo

Vratké dosky, ktoré znamenali svet

Prvé divadlá sa hrávali v obecnej kancelárii, ktorá bola prerobená zo zemianskej sýpky. Nebolo tam pevného javiska. Po odohraní divadelného predstavenia sa muselo provizórne javisko rozobrať, aby tam mohla byť tanečná zábava, pretože miestnosť nebola dosť veľká, a bolo ju treba rozšíriť, aby bolo dosť miesta na tanečný parket. Javisko bolo postavené na "capkoch" (kobylinách), dosky sa kývali a preto nie div, že sa javisko neraz zrútilo a herci sa prepadli.

Aj divadelný bozk sa ráta

Starší ľudia si na divadlo zvykali ťažšie, celý dej niekedy prežívali spolu s hercami. Stalo sa, že keď zamilovaný Janík chcel svoju Aničku oblapiť a pobožkať, starostlivá mamka sa z hľadiska ozvala: "Dáš jej pokoj! Hej, ale by ti bolo!"

Hviezdne maniere

V roku 1967 divadelní ochotníci nacvičili hru Mastný hrniec od Júliusa Barča-Ivana. Predstaviť v hlavnej úlohe nerád prijímal kritiku od spoluhercov. Na hlavnej skúške sa veľmi poškriepili a herec sa urazil tak, že jednoducho odišiel domov. Keď po prestávke mal ísť na javisko, nikde ho nebolo. Voľakto prezradil, kde išiel. Režisér okamžite poslal pre neho jedného z hercov, no ten sa rýchlo vrátil s tým, že dotyčný už spí. Čo mal režisér robiť? Utekal do domu a skutočne ho našiel v posteli. Nevedno či ho uprosil, či sa mu vyhrážal, ale na skúšku sa vrátili spolu a divadlo mohlo po dlhej prestávke pokračovať.

Baranicou proti tréme

Stalo sa, že účinkujúci pre veľkú trému zabudol, čo má povedať a javisku len stál a stál. Darmo mu režisér zo šepkárskej budy šepkal, nič nepomohlo. Nahnevaný režisér potom schmatol z hlavy svoju baranicu a hodil ju do herca. Ten sa akoby zobudil zo sna a potom už svoju úlohu zvládol. Baranica mu pomohla.

Aj improvizácia má svoje hranice

Adam Jančo bol skúsený herec a keď mu pamäť vynechala, nebál sa improvizovať. No keď v jednom divadelnom výstupe dlho čakal na svojho sluhu, na ktorého prišla "ťažká chvíľa" a musel si odskočiť, bol taký nahnevaný a improvizovaním taký vyčerpaný, že keď sa sluha vrátil, privítal ho nevyberanými slovami a vylepil mu poriadne zaucho. keď sa chudák sluha spamätal, divadlo mohlo pokračovať.

Ako sa v Smrečanoch silvestrovalo alebo divadlom sa veselé večery len začínali

V minulosti sa Vianocami veselé obdobie len začínalo. Len čo sa skončilo divadlo, začali prípravy na silvestrovský čajový večierok, ktorý mal v obci dlhú tradíciu. Hojne ich navštevovala aj mládež z okolitých dedín. Ako občerstvenie sa na nich podával čaj s rumom a masťné rožky, neskôr šišky.

Večierok začínal okolo 20,00 hodiny a program, ktorý pripravovali študenti, ktorí prišli domov na prázdniny, pozostával najmä z krátkych výstupov a jednoaktoviek. Zlatým klincom programu bol kuplet. Žartovným spôsobom vykričali celej dedine, kto s kým chodí, kto sa ide vydávať či ženiť:

"Žení sa nám Jančo Adam,
pôjdeme mu spievať hádam.
Každý večer plnou parou,
hybaj k Zuzke do Kuchárov."

alebo

"U Janíčkov sa radia,
že dvoch mládencov osmradia.
Urobia veľkú hostinu,
krmia k tomu starú sviňu."

Pána farára zas doberali, že svoju budúcu... "povedie sveta vírom, ak mu príde i s klavírom". V kupletoch ospievali udalosti v dedine i príhody jednotlivcov: "Miško Trizna, ten sa vyzná, mačky chytať i kocúrov pitvať".

Program končil polnočnou scénou, v ktorej sa Starý rok (starší človek v kožuchu, s bielou dlhou bradou) lúčil a ľutoval, že neurobil všetko, čo urobiť mohol. Tesne pred polnocou prišiel Nový rok (mladá dievča v dlhých bielych šatách) sa slovami "Hop starý tatko! Na večnú rozlúčku, prichádzam dať vám svoju mladú rúčku..." Posledným úderom hodín Starý rok zomiera a vlády sa ujíma Nový rok. Muzikanti zahrli fanfáry a po oficiálnom vinši začalo osobné vinšovanie, potriasanie rúk a bozkávanie. Kto bol veľmi hladný, išiel si domov niečo zajesť. Bolo dobrým zvykom, že kým muzikanti odišli na večeru, priateľov a známych z iných dedín pozývali Smrečania domov na "počastnosť".

Pán Paprčka so svojou hudbou sa veru riadne zapotil, lebo zábava trvala až do rána. Dobrá nálada nikomu nechýbala napriek tomu, že alkohol sa nepodával.

Na nový rok sa však patrilo ísť do kostola. Veru, často sa stalo, že kým sa pán farár namáhal s čítaním "štatistiky", niektorí si stačili i zdriemnuť.

Zo spomienok Boženy Devečkovej

Keď pod javiskom prší

Ochotnícke divadlo v Smrečanoch má dlhú tradíciu a to nielen v radoch dospelých, ale i medzi deťmi. Naše voľakedajšie školské divadlá sú aj po rokoch nezabudnuteľnou spomienkou. Bolo ich veľa, pretože na javisko sa chodilo pri každej príležitosti a vždy sme sa na divadlo tešili. Zvlášť jedno predstavenie mi utkvelo v pamäti. Lepšie povedané smutno-smiešna príhoda, ktorá s ním súvisí.

Nacvičovali sme divadielko, v ktorom sme všetky dievčatá hrali snehové vločky. Naše kostýmy - parádne šaty z krepového papiera - nám na túto príležitosť poslala pani učiteľka Devečková. Mali sme krátke, biele naberané sukničky, len kráľovná vločiek bola oblečená v nádherných ružových šatách. Všetky sme jej ich závideli. Po dlhom nacvičovaní v triede prišiel očakávaný veľký deň premiéry na javisku "v kultúre". Keďže sa hralo v zimnom období, na svoj výstup sme čakali pri teplej piecku pod javiskom, aby sme v tých papierových šatôčkach nepoprechladali. Navzájom sme sa obdivovali, aké sme vyfintené a nalíčené. Pred našim vystúpením už prebiehala na javisku iná scéna. A vtedy sa to stalo. Zrazu len začalo zhora "pršať". Kým sme si uvedomili, čo sa deje, nejedna našuchorená suknička splasla. Nad nami urobila tréma svoje a náš spolužiak - herec, ktorý práve recitoval svoju rolu, urobil na javisku malú potrebu. Nuž, aj to sa stáva. Najviac na túto nehodu doplatila kráľovná. Pamätám sa, že ja sama som jej v tej chvíli celkom prestala závidieť. Scénu sme zahrli ocikané a nešťastné, no veľký potlesk nič netušiaceho obecenstva bol pre nás veľkou odmenou. Nebolo to veľmi veselé, no dnes sa na tejto príhode radi zasmejeme. Veď aj malí umelci majú veľké zážitky.

Zo spomienok snehovej vločky –sa-